

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/95/2020
Identifikačné číslo spisu: 1311207389
Dátum vydania rozhodnutia: 28.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1311207389.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: DARA studio, spol. s r.o., so sídlom Párovská 9/4, Nitra, IČO: 44 912 188, zastúpeného JUDr. Evou Hlaváčovou, advokátkou so sídlom Farská 12, Nitra, proti žalovanej: Ing. J. G. H., I. XXXXX/XXG, G., zastúpenej BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, o zaplatenie 3.968,- Eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. apríla 2019, č. k. 2Cob/41/2018-555, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a.

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 12.07.2017, č. k. 26Cb/72/2011-498 návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. Ďalej zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 3.968,- Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania p.a. od 09.10.2010 do zaplatenia a žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia 3.968,- Eur titulom nezaplatenia za činnosť vykonanú v súvislosti s organizáciou a zabezpečením svadby konanej dňa 14.08.2010. Rozsudkom súdu zo dňa 24.04.2013, č. k. 26Cb/72/2011-243, okresný súd návrh zamietol. Dôvodom zamietnutia žaloby bola skutočnosť, že uznal námietku žalovanej o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu za dôvodnú. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozhodnutím zo dňa 13.01.2015, č. k. 2Cob/265/2013-326 rozsudok Okresného súdu Bratislava III zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie a dospel k záveru, že pre posúdenie existencie nároku žalobcu na zaplatenie faktúr č. 2010/26 a č. 2010/27 bolo primárne nevyhnutné objasniť okruh subjektov zviazaných zo zmluvy uzatvorenej za účelom zabezpečenia organizácie svadby. Podľa názoru konajúceho súdu išlo v danom prípade o inominátnu zmluvu

uzatvorenú podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Následne bolo celé dokazovanie, ako aj posudzovanie pravdivosti tvrdení strán a vnútornej logiky prezentovaného skutkového stavu podmienené bezformálnosťou uzatvorenej zmluvy, vyplývajúcou jednak zo zákona, ako aj z dohody zmluvných strán.

3. Z tvrdení strán sporu, ako aj z predložených dôkazných prostriedkov (vzájomná mailová komunikácia strán sporu, predbežná kalkulácia - návrh, dohodnutá konečná suma diela, vrátane zmluvných podmienok spolupráce, príjmový pokladničný blok zo dňa 26.01.2010) mal okresný súd za preukázané, že v rámci predzmluvných rokovaní konali a k uzatvoreniu zmluvy došlo medzi žalovanou a fyzickou osobou - podnikateľom O. L. DARA. Svedčí o tom predovšetkým skutočnosť, že návrh zmluvných podmienok, vrátane predbežnej kalkulácie, ako aj zálohová faktúra znela na meno O. L. ako podnikateľa. Do tohto okamihu nebol okruh zmluvných strán pred súdom sporný. Situácia sa zmenila v súvislosti s vystavením ďalších zálohových faktúr, ktoré zneli na meno žalobcu ako obchodnej spoločnosti. S odkazom na tieto faktúry žalobca v konaní tvrdil, že niekedy v júni 2010 (pravdepodobne dňa 08.06.2010) došlo medzi O. L. ako konateľkou žalobcu a žalovanou k ústnej dohode o tom, že organizácia svadby, ako aj fakturácia poskytnutého plnenia bude vykonávaná prostredníctvom žalobcu ako obchodnej spoločnosti. Dôvodom takejto zmeny mala byť ekonomická výhodnosť takto uzatvorenej zmluvy pre žalovanú, ktorej sa týmto nenavýši výsledná suma za organizáciu svadby o DPH.

4. Žalovaná počas celého priebehu konania popierala, že by v súvislosti s organizáciou svadby kedykoľvek vstúpila do zmluvného záväzku so žalobcom. Poukazovala predovšetkým na predzmluvné dojednania strán formou e-mailovej komunikácie, na zaplatenie zálohovej faktúry vo výške 100,- Eur, kedy bola jednoznačne za stranu záväzku označená O. L. DARA ako fyzická osoba - podnikateľ. Ďalej poukazovala aj na absenciu akéhokoľvek dôkazu jednoznačne preukazujúceho zmenu zmluvy ako celku, či zmenu v osobe účastníka zmluvy. Zálohové faktúry (č. 2010/16, č. 2010/20, č. 2010/21, č. 2010/22) podľa žalovanej nesúviseli s organizáciou svadby, ale sa týkali iných obchodov so žalobcom, faktúru č. 2010/22A žalovaná nikdy nevidela, ani neplatila. Žalovaná bola v priebehu konania opakovane vyzvaná na predloženie akéhokoľvek dôkazu preukazujúceho existenciu iného obchodného vzťahu so žalobcom, predloženie reklamného materiálu agentúry žalovanej však podľa konajúceho súdu žiadnym spôsobom neprispelo k preukázaniu pravdivosti jej tvrdení.

5. Okresný súd zdôraznil, že v priebehu celého konania žalovaná spochybňovala autenticitu e-mailovej správy zo dňa 08.06.2010, ktorou mala žalobcovi navrhnúť fakturovanie s predmetom služby „poradenstvo a spolupráca pri organizovaní spoločenských akcií.“ Na preukázanie svojho tvrdenia prezentovala súdu oznámenie správcu domény EXO TECHNOLOGIES spol. s r.o., ktorý spravoval doménu žalovanej. Z tohto oznámenia však podľa konajúceho súdu nevyplýva, že predmetná správa zo dňa 08.06.2010 nebola nikdy poslaná zo strany žalovanej žalobcovi.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že odvolávanie sa na obchodné tajomstvo a absenciu súvislosti s prejednávanou vecou neobstojí pred súdom ako dôvod, pre ktorý si žalovaná nemôže riadne splniť svoju dôkaznú povinnosť. Preto pre túto časť procesnej obrany žalovanej podľa okresného súdu platí, že pokiaľ nepreukázala žiadnu skutočnosť, ktorá by dôveryhodne spochybnila súvislosť zálohových faktúr s organizáciou svadby, v tejto časti neuniesla svoje dôkazné bremeno. Napokon aj časové hľadisko vystavenia faktúr a zaplatenia, nasvedčuje tomu, že faktúry súviseli s organizáciou svadby tak, ako to pred súdom tvrdil žalobca. Komparáciou výpovedí žalobcu a žalovanej a ich posúdením vo vzájomnej súvislosti aj s ďalšími vykonanými dôkazmi súd prvej inštancie konštatoval, že výpoveď žalovanej nepôsobila v porovnaní s výpoveďou žalobcu dôveryhodne, a preto súd mal za preukázané, že zálohové faktúry súviseli so službami poskytovanými žalobcom v rámci organizácie svadby.

7. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či došlo medzi žalobcom a žalovanou k dohode o tom, že organizáciu svadby zabezpečí žalobca ako obchodná spoločnosť. Spornou zostala predovšetkým údajná ústna dohoda o tom, že svadba bude zabezpečovaná prostredníctvom obchodnej spoločnosti, keďže o existencii takejto dohody nevypovedal priamo žiaden dôkaz. Podľa okresného súdu je nepravdepodobné, aby žalovaná opakovane platila niekoľko faktúr za služby spojené s organizáciou

svadby na účet žalobcu, pokiaľ bola presvedčená o tom, že svadba je organizovaná fyzickou osobou - podnikateľom. Ďalšou rozhodujúcou okolnosťou, ktorá spochybňovala tvrdenie žalovanej o tom, že v súvislosti so svadbou nikdy nejednala so žalobcom, je aj následná komunikácia medzi žalovanou a žalobcom pri vrátení faktúry č. 2010/26 a faktúry č. 2010/27, pričom tieto listiny boli výslovne adresované žalobcovi ako obchodnej spoločnosti. So žalobcom ako obchodnou spoločnosťou primárne konala samotná žalovaná, a toto konanie žalovanej považoval konajúci súd za smerodajné pre určenie obsahu vôle žalovanej.

8. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na skutočnosť, že prvýkrát bola namietaná absencia aktívnej legitimácie na konanie až po začatí konania na civilnom súde, na čom bola následne postavená celá procesná obrana žalovanej. Okresný súd však dospel k záveru, že procesná obrana žalovanej v tejto veci kolидуje s jej vonkajšou manifestáciou vôle počas existencie zmluvného vzťahu v čase pred začatím konania, hoci v prípade absencie písomnej formy zmluvy mohli spočiatku okolnosti prípadu budiť dojem, že organizácia svadby bola dojednaná s fyzickou osobou - podnikateľom. So zreteľom na pravidlá výkladu vôle strán uvedené v § 266 ods. 1 až § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka súd prvej inštancie konštatoval, že zo správania strán vyplynulo, že medzi nimi došlo k dohode o takej úprave vzájomných vzťahov, že svadba dňa 14.08.2010 bude organizovaná žalobcom, v dôsledku čoho aj náklady vzniknuté v súvislosti s organizáciou svadby bude účtovať žalobca.

9. Po prijatí záveru o aktívnej legitimácii žalobcu na konanie bolo pre ďalšie rozhodovanie podľa okresného súdu podstatné zistiť, či nárok uplatňovaný v prejednávanej veci je dôvodný, či žalobca reálne poskytol plnenia vyúčtované vo faktúre č. 2010/26 a vo faktúre č. 2010/27 a či bolo plnenie poskytnuté v kvalite a množstve vymienenom žalovanou. Súd prvej inštancie uviedol, že v rámci celého priebehu konania žalovaná pred prvostupňovým súdom žiadnym spôsobom nespochybnila uplatňovaný nárok čo do jeho dôvodu a výšky. Svoju procesnú obranu postavila výhradne na námietke nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu na konanie.

10. Okresný súd zdôraznil, že skutočnosť, či uplatňovaný nárok zahŕňa len preukázane poskytnuté plnenia zo strany žalobcu, v kvalite prípadne množstve požadovanom žalovanou a v správne vyčíslennej výške, nebola pred súdom zo strany žalovanej nikdy sporovaná. Súd vykonával v priebehu celého konania aj v súvislosti s názorom odvolacieho súdu, vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení, rozsiahle dokazovanie a stranám bol poskytnutý široký priestor na prezentáciu a preukázanie svojich tvrdení pred súdom. Keďže žalovaná uplatňovaný nárok nepoprela, postupoval okresný súd v zmysle § 151 ods. 1 C. s. p. a výšku neuhradenej pohľadávky považoval za nespornú a žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p.

11. Na odvolanie žalovanej, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, napadnutým rozsudkom zo dňa 30.04.2019, č. k. 2Cob/41/2018-555, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, keďže ten riadne zistil skutkový stav, na zistený skutkový stav aplikoval príslušnú právnu normu, ktorú správne interpretoval a rozhodnutie bolo vydané v súlade s procesným právom.

13. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že spor už bol rozhodnutý rozsudkom okresného súdu zo dňa 24.04.2013, ktorým bola žaloba zamietnutá pre nedostatok aktívnej legitimácie, pričom odvolací súd tento rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s vysloveným právnym názorom. Súd prvej inštancie už teda nemal povinnosť striktno postupovať podľa ust. § 181 ods. 2 C. s. p., ktoré upravuje postup súdu na prvom pojednávaní, resp. pri predbežnom prejednaní sporu.

14. Odvolací súd zdôraznil, že okresnému súdu uložil povinnosť náležite zistiť skutkový stav, čo nesporne predpokladalo zaoberať sa aktívnou legitimáciou žalobcu, ako aj samotným nárokom. Žalovaná si musela byť týmto podľa odvolacieho súdu vedomá, že ak chce byť v spore úspešná, musí preukázať nedostatok aktívnej legitimácie na strane žalobcu, resp. že nárok žalobcu je nedôvodný. Zároveň

považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že ak bola žalovaná toho názoru, že v prípade preukázania aktívnej legitímácie žalobcu je sporná aj samotná výška žalovanej sumy, nestačilo, aby uviedla všeobecné tvrdenie, že žalobkyňa dielo neprevzala, nedisponuje protokolom o odovzdaní a nebola schopná objektívne činnosti vykonať.

15. V tomto prípade podľa odvolacieho súdu nemožno považovať vyjadrenie žalovanej zo dňa 27.01.2012 za substancované popretie, keďže je všeobecné a týkalo sa spochybnenia činnosti žalobcu ako obchodnej spoločnosti, t.j. námietky aktívnej legitímácie. Taktiež nemožno považovať za účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu tvrdenie, že súd má preskúmať detailne položky a vytýčiť pojednávanie v rozsahu 10 hodín. Takéto tvrdenie bez popretia konkrétnych položiek a uvedenia, čo vlastne popiera, či dôvod, rozsah, kvalitu alebo cenu, možno jednoznačne podľa odvolacieho súdu označiť za nesubstancované tvrdenia, na ktoré nebolo potrebné prihliadať. Súd prvej inštancie teda dospel podľa odvolacieho súdu k správne mu záveru a postupoval správne, ak skonštatoval, že žalovaná nárok nepoprela, v dôsledku čoho nárok žalobcu možno považovať za nesporný. Odvolací súd dodal, že zo zvukového záznamu z pojednávania zo dňa 12.07.2017 vyplýva, že súd prvej inštancie vyzval sporové strany, aby označili dôkazy, ktoré navrhujú vykonať a následne ich vyzval, aby vec zhrnuli. Žalovaná, resp. jej právny zástupca nenavrhol vykonať žiaden dôkaz, trval na námietke nedostatku aktívnej legitímácie a v rámci záverečnej reči uviedol, že právny vzťah bol uzavretý s fyzickou osobou.

16. Odvolací súd ďalej nesúhlasil s námietkou žalovanej, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak nevykonal rozsiahle dokazovanie navrhnuté žalovanou k jednotlivým položkám na faktúrach. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že žalovaná nemala žiadne návrhy na dokazovanie. Rovnako sa odvolací súd nestotožnil ani s námietkou žalovanej, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. K tejto námietke krajský súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle a postačujúce dokazovanie ohľadne organizácie svadby, resp. aktívnej legitímácie žalobcu a e-mailovej správy zo dňa 08.06.2010, s ktorými závermi sa odvolací súd plne stotožnil. Odvolací súd zdôraznil, že ak žalovaná tvrdila, že predložené faktúry nesúvisia so zmluvným vzťahom strán sporu, mala označiť dôkazy na preukázanie, čoho sa týkali. Pokiaľ ide o novotu v odvolacom konaní a teda návrh žalovanej na výsluch svedkyne S. I., odvolací súd nesúhlasil s tým, že ide o novotu, z ktorého dôvodu takýto dôkaz v odvolacom konaní nie je prípustný.

17. Napokon sa odvolací súd stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie, že zmluvný vzťah bolo potrebné podradiť pod § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, keďže vznikol medzi žalobcom ako obchodnou spoločnosťou a žalovanou ako podnikateľkou. Predmetom zmluvy bola organizácia svadby, čo zahŕňalo rôzne činnosti spočívajúce v koordinácii svadby, poskytnutých službách, ako aj dodaní tovaru. Podľa odvolacieho súdu je nesporné, že žalovaná ako podnikateľka uzatvorila so žalobcom zmluvu ústnou formou, pričom predmet činnosti zahŕňal požiadavky žalovanej týkajúce sa organizácie svadby. Odvolací súd sa stotožnil aj s uplatnením výkladového pravidla, v zmysle ktorého je v prípade nejasností ohľadne obsahu zmluvy potrebné vykladať zmluvu vo svetle zásady ochrany dobrej viery, teda tak, aby bola chránená dobromyseľnosť toho komu bol právny úkon určený. Zo správania strán sporu pred začatím súdneho konania nevyplývalo, že by žalovaná namietala existenciu zmluvného vzťahu so žalobcom ako obchodnou spoločnosťou. Odvolací súd zároveň nesúhlasil s názorom žalovanej, že zmluvný vzťah medzi stranami sporu možno podradiť pod príkaznú zmluvu podľa § 724 Občianskeho zákonníka, ktorá predstavuje klasický zmluvný typ.

18. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie, ako vo výroku vecne správny potvrdil a o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p.

19. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (č. l. 604 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnila § 420 písm. f/ C. s. p. teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovanej ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.).

20. Žalovaná v podanom dovolaní poukázala na skutkové okolnosti prejednávaneho sporu a uviedla, že počas konania pred súdom prvej inštancie jednotlivé položky, z ktorých žalovaná suma vyplývala opakovane spochybňovala (viď podkapitolu D2 odvolania), no súd prvej inštancie tieto skutočnosti aj napriek sporovaniu týchto skutočností mal nelogicky vyhodnotiť ako nesporné vychádzajúc z ustanovenia § 186 ods. 2 C. s. p. Takýto postup považuje dovolateľka za nesprávny, nakoľko námietky strany sporu za žiadnych okolností nie je možné vyhodnotiť ako zhodné tvrdenia. Takýto postup by odporoval základným pravidlám formálnej logiky. Súd prvej inštancie a ani odvolací súd si tak v konaní podľa žalovanej neoverili, ktoré tvrdenia strán sporu je skutočne možné považovať za nesporné a ktoré nie. V dôsledku uvedeného následne vo veci konajúce súdy mali poprieť vznesené námietky v konaní bez toho, aby k tomu bol daný akýkoľvek relevantný dôvod. Týmto má žalovaná za to, že jej bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné právo žiadať od žalobcu predloženie dôkazov za účelom preukázania sporných tvrdení, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Zároveň žalovaná uviedla, že celková spornosť veci (ako aj absencia zhodných tvrdení medzi stranami sporu) vyplýva už zo samotnej žaloby a jej príloh vyjadrujúcich reklamácie poskytnutých služieb.

21. Ku konštatovaniu odvolacieho súdu ohľadom záverečnej reči, na ktorej bola vyjadrená námietka nedostatku aktívnej vecnej legitímácie a nebol popretý samotný nárok, dovolateľka uviedla, že záverečné reči nemusia byť prednesené a iba poukazujú na tvrdenia strán sporu prednesené počas súdneho konania. Takýto postoj k veci taktiež prikladá význam výlučne protokolácii záverečnej reči, ale vôbec neprihliada na skutkovú argumentáciu prezentovanú počas celého súdneho konania.

22. Ďalej dovolateľka poukázala na to, že sa súdne konanie začalo počas roku 2011, kedy nebol účinný Civilný sporový poriadok. Občiansky súdny poriadok bol v účinnosti v čase, kedy došlo k vydaniu prvého rozsudku okresného súdu a aj uznesenia krajského súdu (kasačného); ďalší rozsudok okresného súdu a napadnuté rozhodnutie boli vydané už počas účinnosti Civilného sporového poriadku. Podľa dovolateľky väčšina a hlavná podstata skutkovej argumentácie prezentovanej v súdnom konaní bola prezentovaná ešte počas účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Vzhľadom na túto skutočnosť dovolateľka nemohla vedieť, že ak sa súd prvej inštancie nestotožní s jej námietkou k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, nedá jej na základe ustanovení o popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania absolútne žiaden priestor ďalej argumentovať k jednotlivým položkám, z ktorých vyplývala žalovaná suma a že tvrdenia strán sporu v tejto časti vyhodnotí súd ako zhodné a vydá prekvapivé súdne rozhodnutie. Týmto má dovolateľka za to, že konajúce súdy použili ustanovenia Civilného sporového poriadku vyslovene v jej neprospech v rozpore s prechodným ustanovením § 470 ods. 2 C. s. p. o popretí skutkových tvrdení protistrany a o sudcovskej koncentrácii. Takéto použitie dotknutého ustanovenia je retroaktívnym, kedy mal súd v prípade prezentácie nedostatočne substancovaných tvrdení niektorých zo strán sporu využiť možnosť podľa § 150 ods. 2 C. s. p. a vyzvať strany sporu o ďalšie skutkové tvrdenia. Takéto odopretie uskutočňovania procesných práv vzhľadom na dôležitosť týchto práv dosahuje takú intenzitu, že bezpochyby smerovalo až k tomu, že podľa názoru dovolateľky došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

23. Žalovaná ďalej zastáva názor, že ak by vo veci konajúce súdy prejednávajúcu vec po správnom posúdení aj v zmysle základných princípov Civilného sporového poriadku, konkrétne jeho čl. 11 ods. 3, mohli by vo veci dospieť k celkom iným právnym záverom, ako sú závery obsiahnuté v rozsudku okresného súdu a v napadnutom rozhodnutí. Podľa dovolateľky ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd týmto spôsobom nekonali, na základe čoho je ich postup vo veci nevyhnutné označiť ako nesprávny, ktorým malo byť porušené jej právo na spravodlivý proces v podobe neprimeraného znevýhodnenia žalovanej oproti osobe žalobcu.

24. Ďalšou procesnou vadou bola podľa dovolateľky tá, že konajúce súdy neprihliadli na opakované zmeny žaloby nielen ohľadom subjektu vstupujúceho do zmluvného vzťahu, ale aj ohľadom hmotnoprávneho postavenia žalobcu na základe štyroch rôznych skutkových tvrdení. Žalobca v rámci zmien síce nemenil žalobný petit, menil však skutočnosti pre ním uplatnený nárok. Pasivita súdu prvej inštancie ohľadom zmeny žaloby viedla k tomu, že žalovaná k veci počas súdneho konania nemohla relevantne reagovať a argumentáciu žalobcu popierať a spochybňovať, nakoľko nedošlo k vydaniu

rozhodnutia o zmene žaloby. Následne došlo k vydaniu prekvapivého súdneho rozhodnutia vo veci samej.

25. Dovolateľka v podanom dovolaní poukázala aj na to, že odvolací súd neakceptoval jej skutkové tvrdenia ohľadom toho, že medzi ňou a žalobcom existoval aj iný zmluvný vzťah než ten, ktorého sa malo súdne konanie týkať, v rámci ktorého došlo aj k úhrade viacerých zálohových faktúr. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v ďalšom priebehu konania pred súdom prvej inštancie bude musieť žalovaná preukázať to, že sporné platby, ktoré podľa ich obsahu neboli platbami zálohovými sa netýkali organizovanej svadby, čo malo mať vplyv aj na konečné právne závery o tom, či bol žalobca vo veci aktívne vecne legitimovaný alebo nie. Ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, na rozdiel od súčasných ustanovení Civilného sporového poriadku, však takéto presuny dôkazného bremena neumožňovali. Práve naopak, platila zásada, podľa ktorej bol žalobou uplatnený nárok povinný preukázať žalobca, ktorý tým pádom niesol dôkazné bremeno. Vyššie opísaný postoj odvolacieho súdu, ktorý bol súd prvej inštancie následne povinný rešpektovať, tak nie je možné podľa dovolateľky označiť inak, ako postup svojvoľný a v rozpore s vtedy účinným procesným kódexom. Týmto postupom bolo žalovanej zo strany odvolacieho súdu prakticky znemožnené preukázať skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru mala preukazovať, čím došlo podľa dovolateľky k nezákonnému vytvoreniu fikcie dôvodnosti žaloby, nakoľko takto vytvorený nezákonný stav nemohol viesť k jej úspechu v súdnom konaní. Tento postup bol pritom namietnutý aj počas samotného súdneho konania s dôrazom na skutočnosť, že bola vyzvaná na preukázanie neexistencie právnej skutočnosti, čo súdna prax ani nepripúšťa.

26. K dovolaciemu dôvodu vyvedeného podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. žalovaná uviedla, že ak by aj so žalobcom hypoteticky mienila vstúpiť do nejakého zmluvného vzťahu (čo však odmieta), tento zmluvný vzťah platne nemohol vzniknúť, pretože niesol vážne nedostatky čo do jeho určitosti a zrozumiteľnosti v dôsledku absentujúcich náležitostí prejavu vyžadovaných priamo zákonom. Za tieto nedostatky považuje absenciu základných náležitostí zmluvy ohľadom predmetu zmluvy, zmluvných strán, ceny.

27. Dovolateľka je názoru, že úlohou žalobcu (resp. FO - podnikateľa) nebolo organizovať všetky záležitosti súvisiace so svadbou, čo protistrana v priebehu súdneho konania aj potvrdila. Túto skutočnosť potvrdzuje aj to, že v návrhu predbežnej kalkulácie ceny, ktorý žalovaná obdržala od FO - podnikateľa sa uvádza suma vo výške 1.139,40 EUR, čo v žiadnom prípade nemohla byť suma za organizáciu celej svadby. Zmluva tak niesla nedostatky vo vzťahu k neurčitosti a nezrozumiteľnosti hneď v jej predmete, čo je jedna z najdôležitejších častí každej zmluvy. Neurčitosť a nezrozumiteľnosť sa týkala aj zmluvných strán, kedy organizácia svadby bola objednaná z pozície fyzickej osoby - podnikateľa, vystupujúcej pod obchodným menom Ing. Natália Kacinová - QUEEN OF SLOVAKIA AGENCY, no viaceré dokumenty (napr. dodací list a rozpočet pre objednávateľa boli vystavené na fyzické osoby J. G. a Z. G., čiže na úplne iné subjekty než ako bola osoba objednávateľa. Z údajne konkludentne uzavretej zmluvy napokon nevyplýva ani spôsob určenia ceny za poskytnuté služby (či pôjde o paušálny spôsob úhrady alebo o detailné vyčíslenie za každú jednu poskytnutú službu), kedy podľa žalovanej dochádzalo k svojvoľnému navyšovaniu ceny až na sumu 3.968,- EUR, oproti sume 1.139,40 EUR.

28. Vzhľadom na uvedené nedostatky zmluvy, na základe ktorej malo dôjsť k organizácii svadby, má dovolateľka za to, že sa jedná o tak zásadné nedostatky prejavu vôle, že tieto viedli až k absolútnej neplatnosti zmluvy kvôli jej neurčitosti, nezrozumiteľnosti. Súd prvej inštancie a ani odvolací súd však v priebehu súdneho konania zmluvu neposúdili z hľadiska možnosti jej absolútnej neplatnosti, a to aj napriek tomu, že to bolo ich úradnou povinnosťou. Konajúce súdy preto postupovali a rozhodli v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (sp. zn. 5Cdo/205/2008, 4Cdo/119/2011, 2Cdo/229/2016) a vec nesprávne právne posúdili vo vzťahu k platnosti zmluvy, na základe ktorej malo dôjsť k organizácii svadby, čo viedlo aj k ich nesprávnym právnym záverom vo veci.

29. Žalovaná preto navrhuje, aby odvolací súd uznesením zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že jej prizná náhradu trov konania vo výške 100 %.

30. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol (č. 1. 717 spisu), že s ním nesúhlasí. Čo sa týka samotných dovolacích dôvodov, podľa žalobcu nimi žalovaná pomerne rozsiahlo opisuje údajné pochybenia konajúcich súdov, ktorými však nedokáže dôveryhodne vyvrátiť jej obranu zameranú na argumentáciu spochybnenia aktívnej legitímácie žalobcu. Žalobca je názoru, že nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality malo pre stranu procesnoprávny dôsledok v podobe neúspechu v spore. V ostatnej časti vyjadrenia k dovolaniu poukázal žalobca na pohľad, ktorým on sám vníma skutkové okolnosti daného prípadu s odkazom na nezrozumiteľnosť podaného dovolania. Žalobca preto dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalovanej v celom rozsahu odmietol ako nedôvodné s tým, že jej uloží povinnosť náhrady trov dovolacieho konania.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas dovolateľka zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

32. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

33. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 C. s. p. (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

34. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie je ďalej odôvodnené tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.)

35. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

37. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C. s. p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 51/2020).

38. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

39. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

40. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

41. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C. s. p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

42. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

43. V prípade, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd v riešenom spore odklonil. Tento dôvod prípustnosti sa viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

44. Ak už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali. Skutočnosť, že súd bez vysvetlenia nerešpektuje niektorý judikát najvyššieho súdu, oslabuje presvedčivosť jeho rozhodnutia. Ide tiež o negatívny dopad na predvídateľnosť súdneho rozhodovania. Súd sa pri prejednávaní a rozhodovaní určitej veci nemusí stotožniť s judikátom najvyššieho súdu vydaným v skutkovo a právne podobnej veci, avšak je nevyhnutné, aby svoj odlišný právny názor argumentačne (kriticky) konfrontoval v odôvodnení rozhodnutia a dostatočne vysvetlil, prečo nebolo možné stotožniť sa s judikátom.

45. Je potom úlohou dovolacieho súdu, ak sú dôvody prípustnosti z tohto pohľadu dovolateľom

uvedené, t. j. predpokladá sa, že dovolateľ „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, aby tento odklon, ak bude mať za to, že dovolanie je prípustné, z hľadiska právneho posúdenia vec vyriešil. Dovolateľ preto musí v dovolaní presne uviesť, ktorý konkrétny judikát (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí (Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, Števcík, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., 2016, str. 1382).

46. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.).

47. Dovolací súd preskúmaním dovolania v prvom rade konštatuje, že v ňom v ňom absenteje jednoznačné vymedzenie právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Túto nie je možné jednoznačne vyvodiť ani z obsahu podaného dovolania s dopadom na jej zovšeobecnenie (III. ÚS 123/2020) s tým, že dovolateľkou namietnuté skutočnosti predstavujú otázky skutkové, a to aj s akcentom na novo uvedenú skutočnosť (tzv. „novotu“), ktorej však nemožno priznať účinky v zmysle § 366 C. s. p.

48. Dovolateľkou namietaná polemika uvedená v bodoch 75. nasl. podaného dovolania sa viaže na hypotézu neurčitého zmluvného vzťahu, ktorý nemohol ani len vzniknúť pre absenciu určitosti zmluvných strán a zrozumiteľnosti predmetu zmluvy, ako aj spôsobu určenia ceny za poskytnuté služby. Dovolací súd zároveň uvádza, že uvedené nedostatky neurčitého zmluvného vzťahu v dovolaní prezentovanej forme uviedla žalovaná po prvýkrát, z ktorého dôvodu na ne dovolací súd nemohol prihliadnuť v žiadnom smere. Taktiež je možné konštatovať, že takto nastolená polemika by ani nemohla založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanej veci vyvodenej podľa nesprávneho právneho posúdenia, pretože absencia podstatných náležitostí „neurčitého“ zmluvného vzťahu môže byť predmetom len konkrétneho jedného sporového konania, z čoho je zrejmé, že takáto otázka nemôže byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z tohto dôvodu, nemôže dovolací súd uskutočniť meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

49. Dovolací súd taktiež konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotráva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

50. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

51. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., nemožno považovať argumenty žalovanej uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmé v zásade len jej nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov.

52. Ďalej dovolací súd poukazuje na to, že predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

53. V posudzovanom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

54. Túto vadu videla dovolateľka v tom, že konajúce súdy si vôbec neoverili, ktoré tvrdenia strán sporu je skutočne možné považovať za nesporné a ktoré nie. Z uvedeného dôvodu konajúce súdy založili svoje rozhodnutia na „zhodných tvrdeniach“, hoci podľa žalovanej je spornosť veci (ako aj absencia zhodných tvrdení medzi stranami sporu) zrejmá už zo samotnej žaloby a jej príloh vyjadrujúcich reklamácie poskytnutých služieb. Takýto postup súdov je podľa dovolateľky v rozpore nielen so základným princípom Civilného sporového poriadku v podobe neprimeraného znevýhodnenia žalovanej, ale aj v rozpore s prechodným ustanovením § 470 ods. 2 C. s. p. o popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii, nakoľko sa konanie začalo ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. Uvedený nedostatok sa týka aj presunu dôkazného bremena na žalovanú, ktorý však Občiansky súdny poriadok neumožňoval. Procesná vada vzhladnutá podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je podľa dovolateľky daná aj tým, že odkazom odvolacieho súdu na jej záverečnú reč sponchybnujúcu aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu a nie nárok samotný, nemožno izolovať jej skutkovú argumentáciu prezentovanú počas celého súdneho konania.

55. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

56. Podľa § 150 ods. 1 C. s. p. strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (skutkové tvrdenia).

57. Podľa § 151 ods. 1 C. s. p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné (popretie skutkových tvrdení protistrany).

58. Sudcovská koncentrácia konania je upravená v ustanovení § 153 C. s. p., kedy podľa § 153 ods. 1 C. s. p. sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (ods. 2). Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej (ods. 3).

59. Podľa vety prvej § 186 ods. 2 C. s. p. súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

60. Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

61. Podľa § 120 ods. 3 O. s. p. ak nejde o veci uvedené v odseku 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

62. Dovolací súd zo spisu zisťuje, že v danom spore došlo k vydaniu prvého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III dňa 24.04.2013, ktoré bolo Krajským súdom v Bratislave ako súdom odvolacím dňa

13.01.2015 zrušené a vec bola následne vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie okresnému súdu. Tieto rozhodnutia konajúcich súdov boli vydané za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čím je v prejednávanej spore potrebné vziať dôsledný zreteľ na znenie prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p.

63. Hoci platí výnimka podľa ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., že sa popretie skutkových tvrdení protistrany podľa § 151 ods. 1 C. s. p. a sudcovská koncentrácia konania podľa § 153 ods. 1 C. s. p. neuplatní v konaniach začatých za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ by to bolo v neprospech strany, dovolací súd konštatuje, že v prejednávanej spore nedošlo k nesprávnej aplikácii tohto prechodného ustanovenia tak, ako to v podanom dovolaní uvádza dovolateľka. Nedošlo ani k odopretiu uskutočnenia jej procesných práv v podobe výzvy zo strany súdu na ďalšie skutkové tvrdenia v dôsledku prezentácie nedostatočne substancovaných tvrdení žalovanou.

64. Dovolací súd uvádza, že cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. V zmysle úpravy podľa Civilného sporového poriadku majú strany povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu s tým, že porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu. Ide o úpravu prevzatú z Občianskeho súdneho poriadku, kedy povinnosť označiť dôkazy sa vzťahovala na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom (stranou) v opačnom procesnom postavení než je účastník (strana), ktorý nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

65. Z uvedeného je zrejmé, že ako za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, tak aj za účinnosti Civilného sporového poriadku, spočíva dôkazná povinnosť na princípe pravdivo uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia, resp. povinnosti označiť dôkazy na všetky tvrdenia uvádzané žalobcom, či žalovaným. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok v prípade oboch procesných kódexov procesný neúspech v podobe takého rozhodnutia, ktoré vychádza zo skutkových zistení aktívnej strany sporu, resp. tej ktorá efektívne plnila svoju dôkaznú povinnosť.

66. Je pravdou, že súd prvej inštancie v prejednávanej príhode vo svojom rozhodnutí zo dňa 12.07.2017 svoje závery oprel o ustanovenie § 151 ods. 1 C. s. p., ktorého aplikácia v neprospech strany je apriori v zmysle prechodných ustanovení § 470 ods. 2 C. s. p. neprípustná, čo môže vzbudzovať dojem jeho nesprávnej aplikácie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie sa v prejednávanej spore viaže na nesplnenie dôkaznej povinnosti žalovanej strany, čo však aj v zmysle vyššie uvedených bodov 55. a nasl., nie je v rozpore s dotknutým prechodným ustanovením. Odvolací súd vo svojom napadnutom rozhodnutí závery okresného súdu precizoval s odkazom na ustanovenie § 150 C. s. p. týkajúce sa skutkových tvrdení strán sporu a § 186 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého súd vychádzal zo zhodných skutkových tvrdení strán sporu.

67. Dovolací súd z obsahu celého na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu zisťuje, že žalovaná v priebehu konania zamerala svoju procesnú obranu na nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, ktorou obranou mala v celosti za to, že nárok žalobcu nie je daný. Po vrátení veci odvolacím súdom na ďalšie konanie, muselo byť žalovanej známe vzhľadom na obsah kasačného rozhodnutia krajského súdu, že súd prvej inštancie v ostatnom konaní bude zameriavať svoje dokazovanie opätovne na skúmanie aktívnej legitímácie žalobcu a v kladnom prípade na skúmanie nároku žalobcu. Súd prvej inštancie po prijatí záveru o aktívnej legitímácii žalobcu v bode 45. svojho rozhodnutia konštatoval, že v priebehu celého konania žalovaná žiadnym spôsobom nespochybnila žalobcom uplatnený nárok čo do jeho dôvodu a jeho výšky. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na právnu teóriu substancovaných tvrdení a dodal, že všeobecné a nekonkrétne skutkové tvrdenia bez označenia dôkazov, medzi takéto tvrdenia nepatria. Ako nesubstancované tvrdenia možno považovať podľa odvolacieho súdu tie, ktoré žalovaná uviedla vo svojom vyjadrení zo dňa 27.01.2012 (č. l. 90 spisu) ohľadom námietky aktívnej legitímácie

žalobcu ako obchodnej spoločnosti. Týmto tvrdením podľa odvolacieho súdu žalovaná nepoprela dôvod, rozsah, kvalitu alebo cenu, resp. skutkové tvrdenia žalobcu čo do dôvodu a výšky uplatneného nároku. Preto odvolací súd nesúhlasil s námietkou žalovanej, že došlo k porušeniu aplikácie ust. § 186 ods. 2 C. s. p., kedy mal okresný súd sporné - nezhodné tvrdenia strán sporu vyhodnotiť ako nesporné a na jeho základe rozhodnúť. Aj odvolací súd uzavrel, že žalovanej nepopreté skutkové tvrdenia žalobcu je potrebné vyhodnotiť ako tvrdenia medzi stranami nesporné.

68. Dovolací súd pre úplnosť zdôrazňuje, že nesplnenie dôkaznej povinnosti (označenia dôkazov, povinnosti tvrdenia) prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo zisteného skutkového základu z dostupných dôkazov, kedy nedostatočné splnenie dôkaznej povinnosti ja na ťarchu tej strany, ktorá si svoju dôkaznú povinnosť nesplnila riadne, prípadne vôbec. Ako je uvedené vyššie, nesplnenie dôkaznej povinnosti je sankcionované procesným neúspechom menej aktívnej strany za účinnosti oboch procesných kódexov, čím nemohlo ani v prejednávacom prípade dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces žalovanej tým, ak konajúce súdy dospeli k záveru, že žalobcom uplatnený nárok žalovaná svojou obranou nespochybnila čo do dôvodu a jeho výšky. Takýto postup konajúcich súdov nie je možné označiť za postup v rozpore s prechodným ustanovením § 470 ods. 2 C. s. p., ktorým by bola pasivita žalovanej týkajúca sa rozporovania uplatneného nároku čo do dôvodu a výšky, vyhodnotená v rozpore so zásadami dôkaznej povinnosti obsiahnutej aj v skoršom procesnom kódexe Občianskeho súdneho poriadku. Nie je možné preto prisvedčiť takej dovolacej námietke žalovanej, ktorou by sa jej procesná pasivita popieraní nároku čo do dôvodu a výšky v súdnom konaní, dala označiť za zmenu pravidiel dokazovania oproti skoršej úprave Občianskeho súdneho poriadku, resp. s retroaktívnym účinkom pravidiel dokazovania podľa zásad Civilného sporového poriadku. Obrane žalovanej spočívajúcej v námietke aktívnej legitímácii žalobcu, hoci súd prvej inštancie prijal záver o aktívnej legitímácii žalobcu, by nemohol súd prejednávajúci tento spor priznať právne účinky, či už by sa konanie riadilo ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, alebo ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Týmto nie je možné vyhodnotiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako ani prekvapivé, čím nie je dôvodná ani táto dovolacia námietka žalovanej, pretože svoju obranu mohla v dostatočnom časovom priestore prispôbiť aj na spochybnenie nároku uplatneného žalobcom čo do jeho dôvodu aj výšky.

69. K dovolacej námietke týkajúcej sa pripísania podstatných účinkov výňatku záverečnej reči žalovanej, kedy ani v nej nerozporovala uplatnený nárok žalobcu čo do dôvodu a výšky, dovolací súd záverom pripomína, že aj v tomto štádiu konania žalovaná zamerala svoju obranu na nedostatočnú aktívnu legitímáciu žalobcu. Záverečná reč je pritom poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti, nakoľko predchádza okamihu vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Z napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd zameral pozornosť aj na moment predchádzajúci vyhláseniu rozhodnutia vo veci samej, kedy zistil, že ani v záverečnej reči žalovanej strany nedošlo k námietke, ktorou by bol uplatnený nárok rozporovaný čo do dôvodu a výšky, tak ako ani počas celého konania. Z uvedeného dôvodu nie je dôvodná ani táto dovolacia námietka žalovanej, ktorou konajúce súdy mali pripísať význam výlučne protokolácii jej záverečnej reči bez zreteľa na jej vyjadrenia prednesené počas celého súdneho konania.

70. Ohľadom nesprávnych procesných postupov konajúcich súdov týkajúcich sa neočakávanej zmeny predbežného právneho názoru o aktívnej legitímácii žalobcu a zmeny skutkových okolností, resp. opakované zmeny žaloby, ku ktorým dochádzalo bez rozhodnutia o zmene žaloby, dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že tieto už boli predmetom skúmania odvolacím súdom v zmysle odvolacích námietok žalovanej. Na tieto námietky odvolací súd v dovolaní napadnutom rozhodnutí reagoval a dôsledne svoje závery odôvodnil, ktorými závermi sa dovolací súd stotožnil a na ktoré v plnom rozsahu poukazuje.

71. Dovolací súd preto konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.).

72. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. nie je

procesne daná, preto jej dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol.

73. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

74. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.